

Sak 20/2024

REGULERING AV FISKET ETTER MAKRELL I 2025

Fiskeridirektøren har forelagt Sametinget forslaget til regulering av fisket etter makrell i 2025, jf. lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) § 4-3. Sametingets innspill blir vedlagt i sin helhet.

1 SAMMENDRAG

Det totale uttaket av makrell fastsettes i utgangspunktet i forbindelse med de årlige kyststatsforhandlingene om forvaltning og fordeling av makrell. I perioden 2014–2020 forelå en trepartsavtale mellom Norge, EU og Færøyene. Etter 2020 har kyststatene ikke kommet til enighet om en helhetlig avtale, noe som medfører at det i all hovedsak har blitt fastsatt unilaterale kvoter. I 2023 forelå en bilateral avtale mellom Norge og Storbritannia, som sikret norske fartøy adgang til å fiske makrell i britisk sone for første gang siden «brexit».

Kyststatsforhandlingene for 2025 er ikke avsluttet når dette saksdokumentet skrives. Det lyktes imidlertid Norge, Storbritannia og Færøyene å enes om en trilateral makrellavtale i 2024, som i utgangspunktet gjelder ut 2026. Det foreligger følgelig et rammeverk for fiskemulighetene i 2025, med mindre det skulle lykkes alle kyststatene å inngå en helhetlig avtale. Det er første gang siden «brexit» at betingelse for norske fiskere for det påfølgende år foreligger før inneværende år er omme.

Kvoterådet for makrell for 2025 er på 576 958 tonn, noe som er 22 prosent lavere enn rådet for 2024 og 40 prosent lavere enn forventede fangster i 2024. Det er femte året på rad at det anbefales en reduksjon i totaluttaket av makrell i nordøst-Atlanteren. Nedgangen i estimatene for gytebestanden fortsetter, og nivået er betydelig redusert siden toppåret i 2015 til tross for at rekrutteringen har vært god. Summen av unilaterale kvoter og resulterende fangster har overskredet det vitenskapelige rådet betydelig de siste årene (med i gjennomsnitt 40% per år siden 2010). Fiskedødeligheten har økt de siste årene, og ligger nå over nivået som gir maksimalt langtidsutbytte for makrellbestanden (F_{MSY}).

Fisket i 2021 og 2022 foregikk i norsk sone, og var preget av vesentlig høyere totalkvoter sammenlignet med foregående år. Særlig i 2022 var det god tilgjengelighet av makrell i norsk sone. I 2023 hadde norske fartøy igjen adgang til å fiske i britisk sone. Adgangen ble godt utnyttet, men tilgjengeligheten i norsk sone var dårlig. Det gjensto ved årets slutt en større restkvote enn hva som kan overføres til påfølgende år.

Også i 2024 hadde norske fiskere anledning til å fiske i britisk sone. Per den 27. oktober gjenstår det stadig et fiske kystnært i NØS og i britisk sone, begge av mindre skala. Tilgjengeligheten i norsk sone har vært vesentlig bedre i 2024 sammenlignet med fjoråret, og norske fartøy har foreløpig forskuttert 2025-kvoten med i underkant av 8 000 tonn.

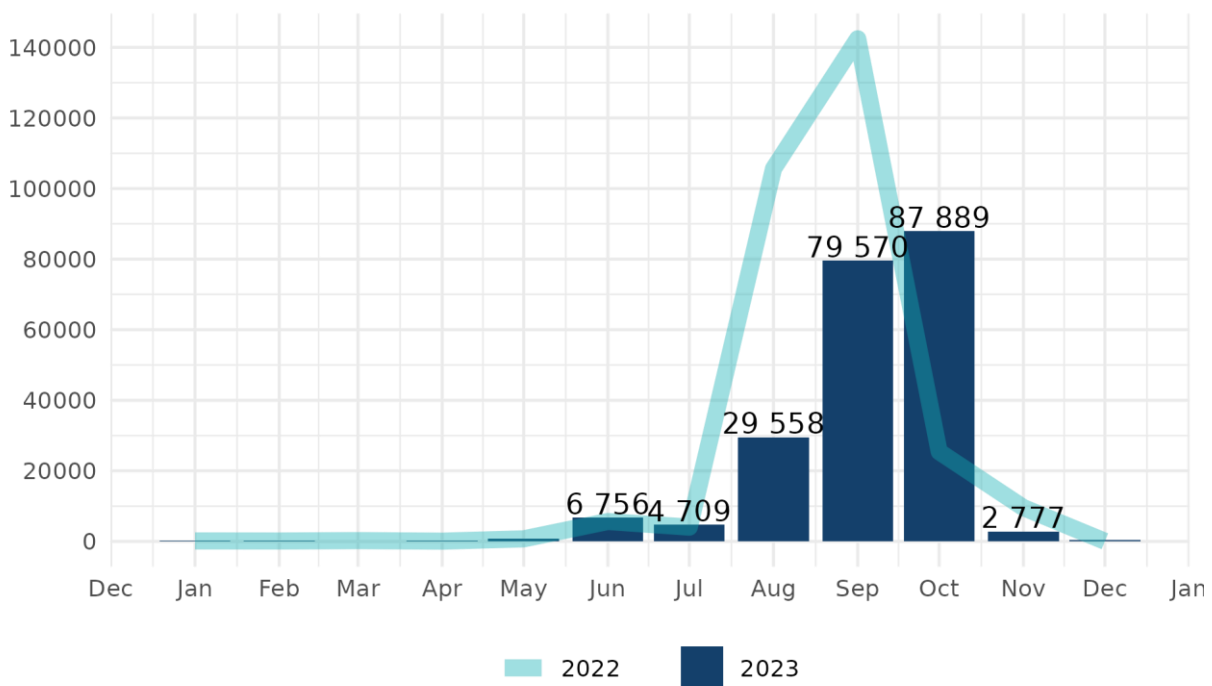
Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter makrell i 2025 i all hovedsak reguleres tilsvarende som ved inngangen til inneværende reguleringsår. Det legges opp til at det fastsettes en midlertidig kvote fra årets begynnelse.

2 FISKET ETTER MAKRELL I 2023

I 2023 hadde Norge en totalkvote på 211 827 tonn makrell. Totalt fisket norske fartøy i overkant av 213 000 tonn¹ makrell. Med unntak av 3 600 tonn gikk makrellfangstene til konsum.² Gjennomsnittsprisen til konsum var 18 kr/kg, en solid økning sammenlignet med snittprisen for 2022 på 12,89 kr/kg. Førstehåndsprisene til både konsum og mel/olje har steget jevnt de siste årene, og ligger an til å nå enda høyere nivåer i år (per 15. oktober er snittprisen for makrell omsatt gjennom Norges Sildesalgslag så langt i 2024 på 20,86 kr/kg).³

Både i 2021 og 2022 foregikk makrellfisket tidligere på året enn i årene før år. I 2022 foregikk makrellfisket i norske sone i august og september. I 2023 var igjen oktober måneden med mest fangst. Hovedvekten av makrellkvoten for 2023 ble fisket i september (37%) og oktober (41 %). 63% av det norske fisket foregikk i britisk sone.

Figur 1: Norske fartøys fiske etter makrell. Fordelt på måneder. 2022-2023

Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 2024-10-16

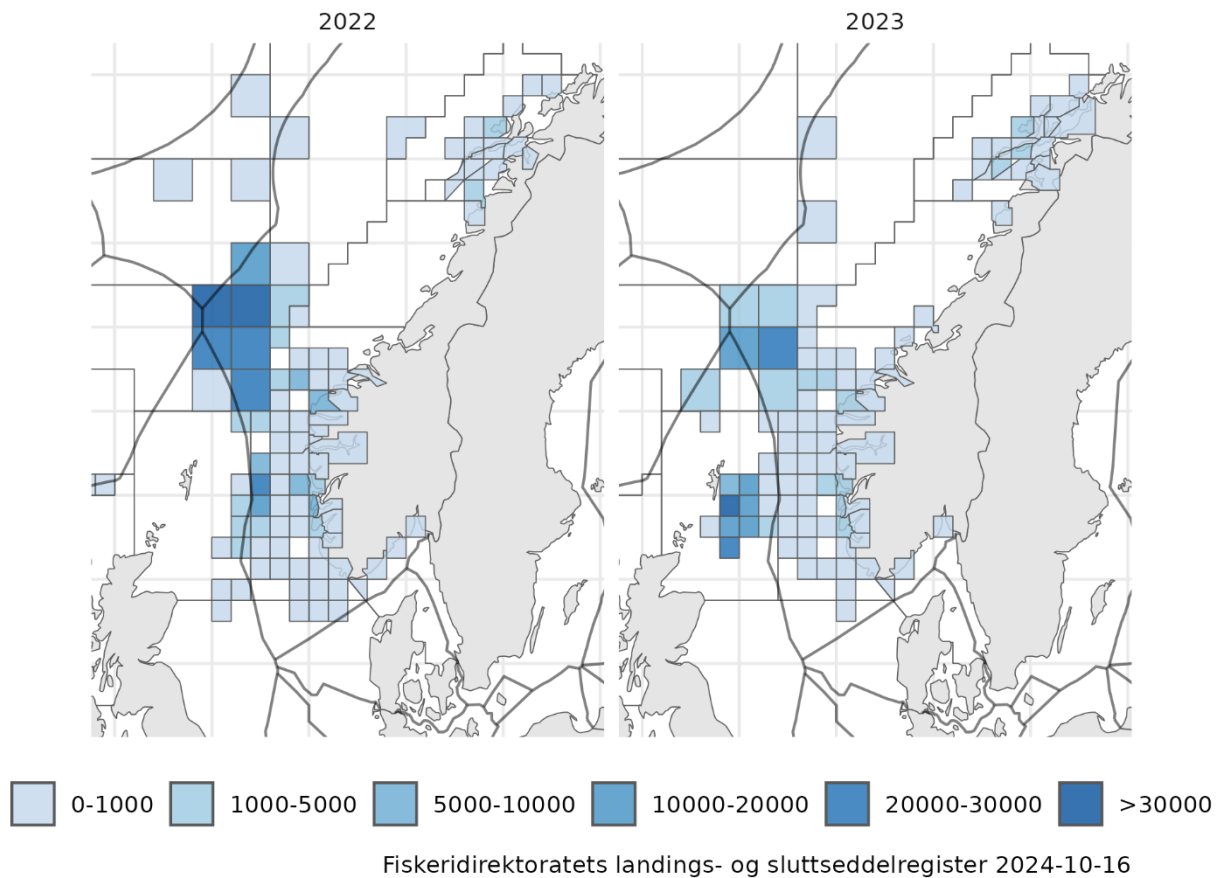
Det ble fisket i underkant av 223 000 tonn makrell som avregnes kvoteåret 2023. Tabell 1 viser forskriftkvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret 2023, samt totalfangst i 2023. I Vedlegg 1 fremgår ytterligere informasjon om kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2023.

¹ Dette kvantumet består av overført kvote fra 2022, ordinær kvote for 2023 og fiske på forskudd av kvoten i 2024 (jf. kvotefleksibilitetsordningen). Basert på Fiskeridirektoratets sluttseddelregister per 15/10/2024.

² Norges Sildesalgslags omsetningsstatistikk 2023 (<https://www.sildelaget.no/media/oobdpji4/omsetningsstatistikk-2023.pdf>)

³ Norges Sildesalgslags løpende oppdaterte omsetningsstatistikk, besøkt den 15/10/2024 (<https://www.sildelaget.no/no/kvoteoversikt/?selectedTab=Omsetning>)

Figur 2: Norske fartøy sitt fiske etter makrell. Fordelt på lokasjoner. Tonn. 2022-2023

Tabell 1: Forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret, samt totalfangst i fisket etter makrell i 2023 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts-kvoter	Justerte kvoter	Fangst avregnet kvoteåret	Totalfangst
Fartøy med ringnottillatelse	160 824	165 423	149 954	139 730
Små ringnotfartøy (SUK)	14 647	17 986	14 419	13 672
Trål	9 108	9 124	8 670	7 990
Kystfartøygruppen	44 119	47 757	47 910	49 767
· lukket gruppe	43 369	47 007	47 235	49 092
· åpen gruppe	650	650	579	579
· åpen gruppe rekruttering	615	615	41	41
· landnot	100	100	96	96
Agn	1 300	1 300	1 057	1 057
Forsknings- og forvaltningsformål	955	955	736	736
Totalt	231 569	243 160	222 787	212 993

Kilde: Norges Sildesalgslag per 10. februar 2024

2.1 NORSK TOTALKVOTE OG FANGST I KYSTSTATSSAMMENHENG

De totale rammene for det norske makrellfisket fastsettes ifm. kyststatsforhandlingene. Dette innebærer blant annet en forpliktelse om at nivået på overføringene av ufisket kvantum begrenses til 10% av den etablerte kyststatskvoten. I 2023 fulgte dette av den bilaterale avtalen med UK av 8. juni. I 2023 utgjorde dette taket dermed 24 987 tonn.

Tabell 2 oppsummerer totalregnskapet for det norske makrellfisket i 2023. Hvordan dette påvirker justeringen av den norske kvoten i 2024, beskrives videre i Kapittel 3.3.4.

Tabell 2: Norsk kvote og fangst i 2023 innrapportert ifm. kyststatsforhandlingene

Norsk kvote	249 870
Balanse fra 2022	14 119
Kvotebytte	-18 301
Disponibel kvote	245 688
Totalfangst i 2023	213 060
Rest	32 628
Kvotefleksibilitet	24 987
Rest ut over FLEX	7 641

2.2 JUSTERINGER I REGULERINGEN PÅ SLUTTEN AV ÅRET

Ved starten av november 2023 gjensto det stadig et betydelig ufisket kvantum av den norske totalkvoten. Det var særlig fartøy i ringnot- og SUK-gruppen som hadde gjenstående kvantum på dette tidspunktet. Den 3. november ble det besluttet å innføre et maksimalkvotetillegg for fartøy i nevnte grupper, for å bidra til at den samlede restkvoten kom innenfor det overførbare kvantumet til 2024. Tillegget ble beregnet på grunnlag av en kvoteenhet på 0,4.

Den 1. desember ble det innført ytterligere tiltak i de andre fartøygruppene, med ulike nivåer på maksimalkvotetilleggene. Dette inkluderte et økt maksimalkvotetillegg for fartøy i lukket kystgruppe som allerede var regulert med maksimalkvoter.

Reguleringsgrepene bidro ikke nevneverdig til økt fisketakt. Fisket på de ekstraordinære maksimalkvotetilleggene kom ikke til fratrekk på gruppekvoteene, men ble belastet fra toppen.

2.3 FISKET I LUKKET KYSTGRUPPE

Reguleringsopplegget for 2022 ble i stor grad overført til 2023 for lukket kystgruppe. Ved årets begynnelse ble det satt en kvoteenhet basert på den midlertidige kvoten. Den 9. juni fastsatte Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) den endelige norske totalkvoten i etterkant av signeringen av makrellavtalen med Storbritannia for 2023. Dette innebar at det også for kystgruppen ble fastsatt en endelig kvoteenhet, og en overreguleringsgrad for beregning av maksimalkvoten på 100 %.

I 2022 gjensto et restkvantum på om lag 3 500 tonn, som i sin helhet ble overført til kystgruppens kvote i 2023. I 2023 fisket lukket kystgruppe hele gruppeknoten, og endte med en negativ justering i 2024 på om lag 1 000 tonn som følge av en samlet reduksjon fordelt fra toppen (se Kapittel 3.3.4 for videre utgreiing om justering av kvoten for 2024).

2.1.1 Fangst fordelt på redskap, deltakeradgang, hjemmelslengde og største lengde

I det videre fremgår fangsttall for 2023 fordelt på redskap, deltakeradgang, hjemmelslengde og største lengde. Fiskeridirektoratet vil presisere at det ikke er tatt høyde for kvotefleksibilitetsordningen. Det er med andre ord kun totalt fisket kvantum i 2023 som presenteres. Tallene er basert på Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister, samt konsesjons- og deltakerregisteret per 17. oktober 2024.

I 2023 fisket lukket kystgruppe totalt 49 096 tonn makrell. Dette er over 10 000 tonn lavere enn fangstene i 2022. Det ble fisket 47 150 tonn med not (96 %), 1 273 tonn med garn/snøre (3 %) og 624 tonn med trål (1 %). I tillegg fisket to fartøy 49 tonn med snurrevad etter dispensasjon. Det foreligger redskapsfleksibilitet i lukket kystgruppe, slik at fartøy med adgang til å delta med garn og snøre også kan fiske denne kvoten med not. Tilsvarende kan fartøy med adgang til å delta med not fiske kvoten med garn og snøre.

Fartøy med deltakeradgang garn/snøre fisket 16 569 tonn (34 %), mens fartøy med deltakeradgang not fisket 32 527 tonn (66 %).

Fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter fisket 19 213 tonn (39 %), mens øvrige fartøy fisket 29 883 tonn (61 %). Tabell 2 viser fangst i 2023 fordelt på deltakeradgang, hjemmelslengde og største lengde.

Tabell 3: Fangst i 2023 fordelt på deltakeradgang og hj. l. og st. l.

Deltakeradgang	Fartøy under 15 m. hj. l. og st. l. (tonn)	Øvrige fartøy (tonn)	Totalt (tonn)	Andel (%)
Garn eller snøre	10 525	6 044	16 569	34 %
Not	8 687	23 839	32 527	66 %
Totalt	19 213	29 883	49 096	100 %
Andel (%)	39 %	61 %	100 %	

Kilde: Fiskeridirektoratets konsesjons- og deltakerregister og landings- og sluttseddelregister per 17. oktober 2024

3 FISKET ETTER MAKRELL I 2024

3.1 DELTAKERREGULERING

I henhold til forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2-21 og § 4-1 kan følgende fartøygrupper delta:

- fartøy med makrelltrållatelse
- fartøy med ringnottillatelse

I henhold til forskrift av 21. desember 2023 nr. 2282 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske og enkelte andre fiskerier for 2023 (deltakerforskriften) §§ 17 - 20 kan følgende fartøygrupper delta:

- fartøy med adgang til å delta med not eller garn og snøre i lukket gruppe
- små ringnotfartøy (SUK)
- fartøy med adgang til å delta med not eller garn og snøre i åpen gruppe

Videre kan fartøy med dispensasjon delta i henhold til forskrift 10. februar 2011 nr. 593 om fiske med landnot ved fiske med fartøy som ikke er merkeregistrert.

3.2 AVTALESITUASJONEN

Det totale uttaket av makrell (TAC) fastsettes i utgangspunktet i forbindelse med de årlige kyststatsforhandlingene om forvaltning og fordeling av makrell. I perioden 2014-2020 forelå det en trepartsavtale mellom Norge, EU og Færøyene. Etter 2020 har kyststatene (Norge, Storbritannia, EU, Island, Færøyene og Grønland) ikke kommet til enighet om en ny avtale, noe som medfører at kyststatene og øvrige fiskerinasjoner (Russland) i stor grad har fastsatt unilaterale kvoter.

Norge og Storbritannia inngikk en bilateral makrellavtale den 8. juni 2023, den første makrellavtalen etter brexit som involverer Norge. Avtalen innebar at Norge fastsatte en kyststatsandel på 31,95%, for deretter å overføre 3,15 pp. til Storbritannia. Norge fikk en soneadgang i britisk sone på i overkant av 135 000 tonn.

Den 18. oktober 2023 ble kyststatene enige om å legge til grunn ICES sitt MSY-råd for 2024 på 739 386 tonn. Videre var partene enige om å fortsette forhandlingene om fordeling av makrellbestanden tidlig i 2024.

Det ble gjennomført en rekke forhandlingsrunder våren 2024. Det ble likevel etter hvert klart at partene ikke ville bli enige om en felles fordeling av makrellfisket. Det ble fremforhandlet en trilateral avtale med Storbritannia og Færøyene den 17. juni som innebar at Norge overfører 23 660 tonn til Storbritannia i 2024. I henhold til den bilaterale avtalen mellom Norge og Færøyene av den 12. desember 2023 får Norge 6 600 tonn makrell i 2023. Videre gir Norge 322 tonn til EU i henhold til den bilaterale avtalen mellom Norge og EU («Sverige-avtalen») av den 8. desember 2023.

Dermed er den norske kvoten i 2024 på 211 827 tonn. Kvoten kan i sin helhet fiskes i Norges territorialfarvann og økonomiske sone, fiskerisone ved Jan Mayen, fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt farvann.

Norske fartøy har i 2024 anledning til å fiske 123 330 tonn makrell i britisk sone og 6 600 tonn i Færøyenes fiskerisone. Færøyske fartøy har anledning til å fiske 35 491 tonn i Norsk økonomisk sone i 2024.

3.3 REGULERINGSOPPLEGGET

3.3.1 Foreløpig norsk totalkvote

NFD fastsatte fra årets begynnelse en foreløpig norsk totalkvote på 100 000 tonn makrell som følge av at kyststatsforhandlingene ikke var avsluttet i desember 2023. Det ble avsatt 955 tonn til forsknings- og undervisningskvoter, 1 300 tonn til agn, 519 tonn til rekrutteringskvoter for fartøy i lukket kystgruppe og 200 tonn til rekrutteringskvotebonusordningen for fartøy i åpen kystgruppe.

Disponibel kvote ble fordelt i henhold til Norges Fiskarlag sine landsmøtevedtak 5/15 og 6/07, samt landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10 vedrørende den etablerte avtalen om kvotebytte norsk vårgytende sild/makrell mellom trål og ringnot.

3.3.2 Endelig norsk totalkvote

NFD fastsatte en endelig norsk totalkvote på 211 827 tonn den 18. juni 2024 (jf. avsnitt 3.2). Etter at kvotebytter og avsetninger var tatt hensyn til, endte den disponible kvoten i 2024 på 208 853 tonn.

3.3.3 Fordeling av norsk totalkvote

Det nye reguleringsopplegget innebar ingen endringer i fordelingen mellom fartøygruppene. Tabell 4 viser fordelingen av norsk disponibil kvote i 2024 basert på den nye makrellkvoten. Etter fordeling av disponibil kvote legges kvantumet avsatt til den gamle rekrutteringsordningen til kystfartøygruppen. Som tidligere år overføres 1 000 tonn fra ringnot- til kystgruppen. Tabell 5 gir en oversikt over fordelingen i kystfartøygruppen.

Tabell 4: Fordeling av norsk totalkvote i 2024.

Fartøygruppe	Fordelingsnøkkel	Gruppekvote (tonn)	Faktisk andel (%)
Kystfartøy	18,5 % av totalkvoten ¹	40 157	19,18 %
Trålfartøy	4,0 % av totalkvoten	8 354	3,99 %
Ringnotgruppen (etter overføring og fordeling)	77,5 % av totalkvoten	160 861	76,83 %
Små ringnotfartøy (SUK)	8,3 % av ringnotgruppens kvote	13 434	6,42 %
Fartøy med ringnottillatelse	91,7 % av ringnotgruppens kvote ²	147 427	70,41 %
Totalt		209 372	100 %

1: Inkluderer 1 000 tonn overført fra ringnotgruppen til kystgruppen, og inkludert 519 tonn til rekrutteringskvoter (gammel ordning) som er tatt «fra toppen»

2: Etter overføring av 1 000 tonn fra ringnotgruppen til kystgruppen

Tabell 5: Fordeling av kystfartøygruppens gruppekvote i 2024.

Kystfartøygruppen	Kvantum (tonn)
Avsetning åpen gruppe	650
Notfiske for ikke-manntallsførte fiskere	100
Lukket gruppe kyst	39 407
Totalt	40 157

3.3.4 Fordeling av restkvote fra 2023

I både 2021 og 2022 gjensto det ved årets slutt et større restkvantum for enkelte grupper enn hva det gis hjemmel til å overføre på gruppenivå iht. reguleringsforskriften. I motsetning til tidligere år gjensto det imidlertid i 2023 et større ufisket kvantum av *totalkvoten* enn hva som kan overføres innenfor kvotefleksibilitets-begrensningen. Håndteringen av dette kvantumet ble etterhvert en sentral problemstilling i fastsettelsen av reguleringen for 2024.

Det var Fiskeridirektoratets forståelse at restkvantumet som ikke kunne overføres til 2024 skulle trekkes fra overførbar rest i den nasjonale reguleringen. Det er en ny situasjon i det norske makrellfisket at det gjenstår ufisket kvote som ikke kan overføres til påfølgende år. Det foreligger følgelig ingen praksis for hvordan dette kvantumet trekkes fra restkvotene i den nasjonale reguleringen.

I samråd med næringsorganisasjonene ble det tatt utgangspunkt i en modell der reduksjonen avstemmes mot det positive restkvantumet fra avsetningene. Reduksjon ut over dette fordeles på gruppene etter etablerte nøkler.

I likhet med i 2021 og 2022 hadde SUK-gruppen også ved slutten av 2023 en restkvote som oversteg 10% av forskriftskvoten. Hvilken metode som skal benyttes i slike tilfeller er ikke nærmere angitt i forskriften. Etter innspill fra næringen la Fiskeridirektoratet til grunn at SUK-gruppen i utgangspunktet kunne få overført 10% av forskriftskvoten, i tillegg til 1 000 tonn, til gruppekvoten for 2024.

Tabell 6 viser forskriftskvoter i 2024, overføringer fra 2023 og justerte gruppekvoter for 2024.

Tabell 6: Forskriftskvoter 2024, overføringer 2024 og justert gruppekvote 2024.

Fartøygruppe	Forskriftskvote 2024	Overføringer fra 2023			Justert gruppekvote 2024
		Gruppenivå	Totalkvotenivå	Totalt	
Fartøy med ringnottillatelse	147 427	15 590	-3 624	11 966	159 393
Små ringnotfartøy	13 434	2 465	-328	2 137	15 571
Trålfartøy ¹	8 354	190	-204	-14	8 340
Kystgruppen - totalt	40 157	-130	-944	-1 074	39 083
Lukket gruppe	39 407	-130	-944	-1 074	38 333
Landnot	100	0	0	0	100
Åpen gruppe	650	0	0	0	650
Åpen gruppe – rekruttering	200	0	0	0	200
Agn	1 300	0	0	0	1 300
Forskning og forvaltning	955	0	0	0	955
Totalt	211 827	18 115	-5 100	13 015	224 842

1: Inkludert et fratrekk på 264 tonn til uregistrert bifangst av makrell

3.3.5 Fordeling av adgangskvoten i britisk sone

I 2023 hadde norske fiskere anledning til å fiske makrell i britisk sone for første gang siden 2020. Fiskeridirektoratet la da til grunn en flat fordeling av adgangskvoten innad i alle fartøygrupper. Fordeling på fartøygrupper var basert på etablerte fordelingsnøkler. Utover i sesongen ble behovet for underregulering av delkvoteenheter påpekt gjentatte ganger som følge av at fisket ble stoppet før alle fartøy hadde fått anledning til å fiske sin tilmålte adgang. Dette hadde blant annet sammenheng med at fartøy fisket ut over sine maksimalkvoter

Norske fartøy har i 2024 anledning til å fiske 123 330 tonn makrell i britisk sone, som tilsvarer 60% av den norske kvoten etter overføringer til UK. Fordeling av adgangen på gruppenivå fulgte igjen etablerte nøkler. Delkvoteenheter for alle grupper utenom kyst ble underregulert med en faktor som blant annet baserte seg på fjorårets overfiske av maksimalkvotene på fartøynivå.

Tabell 7 viser fordeling av adgangskvoter og delkvoteenheter i britisk sone ved sesongens begynnelse i 2024. Det har blitt gjennomført refordelinger i alle grupper siden starten på sesongen. Fisket i britisk sone er ikke avsluttet per i dag, den 27. oktober.

Tabell 7: Fordeling av adgangskvoten i britisk sone i 2024

Fartøy- grupper	Forskrifts- kvote (tonn)	Flatt fordelt	Med underregulering			
		Kvote- enhet	Under- regulering	Kvote- enhet	Utdelt kvantum (tonn)	Differanse (tonn) ¹
Ringnot	87 647	2,12	2,5 %	2,07	85 413	2 234
SUK	7 933	1,97	2 %	1,93	7 795	138
Trål	4 933	0,45	4 %	0,43	4 723	210
Kyst	22 816	13,86	0 %	13,86	22 816	0
Totalt	123 330	-	-	-	120 747	2 582

1: Utgjøres av «Forskriftskvote» fratrukket «Utdelt kvantum». «Utdelt kvantum» påvirkes også av det faktum at kvoteenheten er avrundet til to desimaler.

3.4 FISKE MED TRÅL ETTER MAKRELL I OMRÅDET PÅ STOREGGA

Trålfri sone ved Storegga ble opprinnelig stengt for større trålere for å beskytte eller bedre driftsmulighetene for de mindre trålerne og for fartøy som driftet med faststående redskap, mot den aktiviteten som ble utført i området av større utenlandske trålere. I senere tid har trålaktiviteten fra utenlandske fartøy blitt sterkt redusert, og trålfartøy med lengde og tonnasje under de fastsatte grensene finnes bortimot ikke lenger. Da høstingsforskriften erstattet utøvelsesforskriften, var det dermed i hovedsak under henvisning til behovet for beskyttelse av ungfisk at trålforbudet ble videreført.

Fiskeridirektoratet besluttet den 2. september 2024 at området kunne åpnes også for større trålere i en begrenset periode. Bakgrunnen for åpningen var at norske fartøy i 2024 kun hadde begrenset adgang til å fiske etter makrell i britisk sone, og at det var ønskelig å forsøke å fiske så mye som mulig av den norske kvoten i norske farvann. Varighet for åpningen ble satt til 31. desember 2024.

3.5 KVOTEFLEKSIBILITET OVER ÅRSSKIFTET

Kvotefleksibilitetsordningene i 2023 ble videreført til 2024. Det ble lagt til grunn en kvotefleksibilitet på inntil 10 % på totalkvoten og gruppekvoteene. I tillegg innebærer kvotefleksibilitetsbestemmelsen på fartøynivå at det enkelte fartøy i havfiskeflåten kan spare eller forskuttere inntil 10 % av fartøykvoten. Dette gjelder også for fartøy i kystfartøygruppens lukket gruppe med hjemmelslengde under 15 meter og største lengde på eller over 15 meter, samt fartøy med hjemmelslengde på eller over 15 meter. Fartøy i kystfartøygruppens lukket gruppe med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter kan kun forskuttere inntil 10 % av kvoten.

3.6 PRØVEORDNING FOR KVOTEBELASTNING SOM FØLGE AV FANGST UTOVER KVOTE

Den 1. januar 2020 ble det innført en prøveordning i makrellfisket som gikk ut på at fartøy som fisket utover 110 % av fartøykvoten i tillegg til å få inndratt verdien av den ulovlige fangsten også skulle få en avkortning på påfølgende års fartøykvote.

Tabell 8 viser fangst utover 110 % i årene 2020-2023, som belastes fartøykvoten påfølgende år. Tabellen viser også fangster så langt i 2024 ut over 110%. I 2019 utgjorde samlet fangst utover 110% til sammenligning omtrent 2 500 tonn.⁴

Tabell 9 viser antall fartøy som har fisket over 110% i årene 2019-2024.

Tabell 8: Fangst utover 110 % som belastes fartøykvoten påfølgende år (tonn). 2020-2024

Fartøygrupper	2020	2021	2022	2023	2024 ²
Fartøy med ringnottillatelse	112	0,2	12	2	160
Små ringnotfartøy	31	0	0	0	0
Trål	160	22	2	0	52
Kystfartøygruppen (lukket gruppe)	148	32	48	188	158
Totalt	451	54,2	62	190	370

1: Per 28. oktober 2024

Kilde: Norges Sildesalgslag per 04. mai 2022, per 30. oktober 2023 og per 28. oktober 2024

Tabell 9: Antall fartøy med fangst utover 110 % av makrellkvoten (fartøynivå). 2019-2024

År	Antall fartøy som har innrapportert fangst utover 110 %	Aggregert fangst utover 110% (tonn)
2019	118	2 500
2020	39	451
2021	14	54
2022	39	62
2023 ¹	13	190
2024 ¹	40	370
Totalt	263	3 578

1: Korrespondanse med Norges Sildesalgslag den 28. oktober 2024

Kilde: Korrespondanse med Norges Sildesalgslag den 1. november 2022, den 26. oktober 2023 og den 28. oktober 2024

Tabell 9 viser at både antall fartøy og samlet fangst utover 110% av fartøykvotene er redusert fra og med 2020. Ordningen ble ikke videreført i 2024.

3.7 KVOTESAMARBEIDSORDNINGEN

Den 1. juli 2022 ble kvotesamarbeidsordningen innført som en prøveordning i fisket etter makrell. Bakgrunnen for innføringen var en anmodning fra Norges Fiskarlag. Norges Fiskarlag påpekte at det høye prisnivået på drivstoff, i kombinasjon med økt avgiftsnivå på

⁴ Jf. korrespondanse med Norges Sildesalgslag den 1. november 2022.

CO₂, hadde ført til en vanskelig økonomisk situasjon for flåten. Kvotesamarbeidsordningen er fastsatt etter mal av samfiskeordningen i torskefisket nord for 62°N for de minste fartøyene i lukket kystgruppe som ikke har tilgang på strukturkvoteordningen. Ordningen har fått navnet «kvotesamarbeidsordning» for at den ikke skal forveksles med den tradisjonelle pelagiske samfiskeordningen. Noe av det som gjør kvotesamarbeidsordningen spesiell er at den kan kombineres med den tradisjonelle pelagiske samfiskeordningen.

Ordningen ble administrert av Norges Sildesalgslag for sesongen 2022. Den 23. august 2023 tok Fiskeridirektoratet over ansvaret for administrasjonen. Dette innebar at fartøyene selv skulle registrere kvotesamarbeid via «Minside» på Fiskeridirektoratets nettsider, hvor informasjonen lagres i Fiskeridirektoratets dispensasjonsregister. Sildelaget har tilgang til informasjonen via et API.

Tabellen under gir en oversikt over deltakelsen i kvotesamarbeidsordningen fra innføringen i 2022, til og med den 22. oktober 2024. Tabellen viser fisket kvantum på de passive fartøyenes kvote, antall deltakende «fartøypar», og antall fartøy som også var med i den tradisjonelle pelagiske samfiskeordningen.

Tabell 10: Deltakelse og fangst på kvotesamarbeidsordningen på makrell. 2022-2024

År	Antall fartøypar	Fangst på passive fartøy (tonn)	Antall fartøy også påmeldt pelagisk samfiske
2022	47	4 917	12
2023	59	3 693	27
2024 ¹	59	3 528	36
Totalt	165	12 138	75

1: Per 22. oktober 2024

Den minste kystflåten hadde en uvanlig god tilgang på makrell i 2022. Kvotesamarbeidsordningen bidro til økt effektivitet og kvoteutnyttelse. Antallet fartøy påmeldt ordningen i 2023 oversteg antallet påmeldinger i 2022, samtidig som landet fangst på de passive fartøyene ble redusert. Dette kan gjenspeile tilgjengeligheten av makrell i det kystnære fisket i 2023 sammenlignet med året før. Fisket til nå i 2024 ligner fjoråret i stor grad hva gjelder deltakelse og fangst, til tross for at kystgruppens kvote i 2024 er om lag 20% lavere inneværende år.

Kvotesamarbeidsordningen gir rederier mulighet til å samle kvoter på effektive fartøy og ta mindre effektive fartøy ut av fiske. Således gir ordningen de facto en strukturingsmulighet for fartøy som ikke er omfattet av den ordinære strukturkvoteordningen, og uten de begrensninger som er satt for ordinær strukturering knyttet til avkortning og tidsbegrensning.

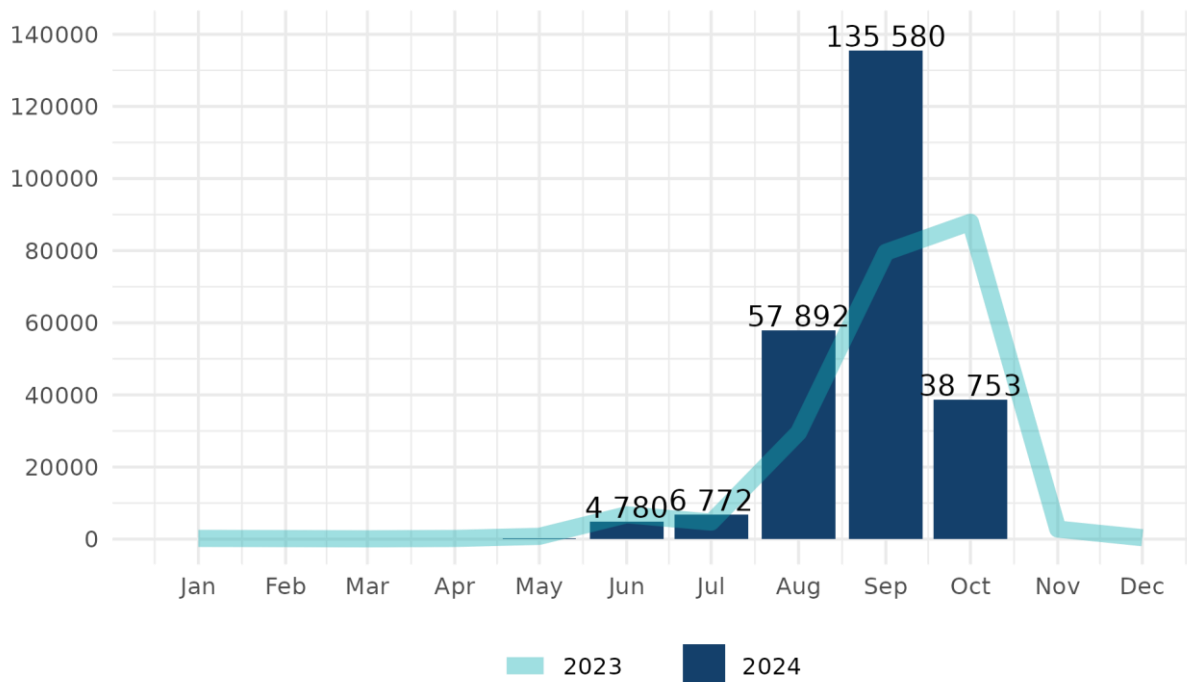
Sjøtjenesten opplever det fortsatt utfordrende å kontrollere fartøy som deltar i kvotesamarbeidsordningen og/eller i pelagisk samfiske. En av årsakene er at det er krevende å ha oversikt på feltet over oppfisket kvantum og restkvoter, da det fortsatt er Sildelaget som har denne oversikten. Sjøtjenesten erfarer i forlengelsen av dette at en del fartøy som er påmeldt samfiske- og kvotesamarbeidsordningen i mindre grad oppfyller kravene om å være egnet, bemannet og utrustet til å drive selvstendig fiske. Sjøtjenesten har gjennomført noe færre kontroller i 2024 sammenlignet med fjoråret.

3.8 TOTALT OPPFISKET KVANTUM

Norske fartøy har per den 27. oktober fisket i underkant av 244 700 tonn makrell i 2024 jf. Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister. Kvantumet er fisket i norsk og britisk sone. Hittil i 2024 har norske fartøy fisket om lag 48% av totalt oppfisket kvantum i britisk sone. Makrellfisket i 2024 har foregått tidligere enn i fjor, og har i hovedsak forløpt i september måned.

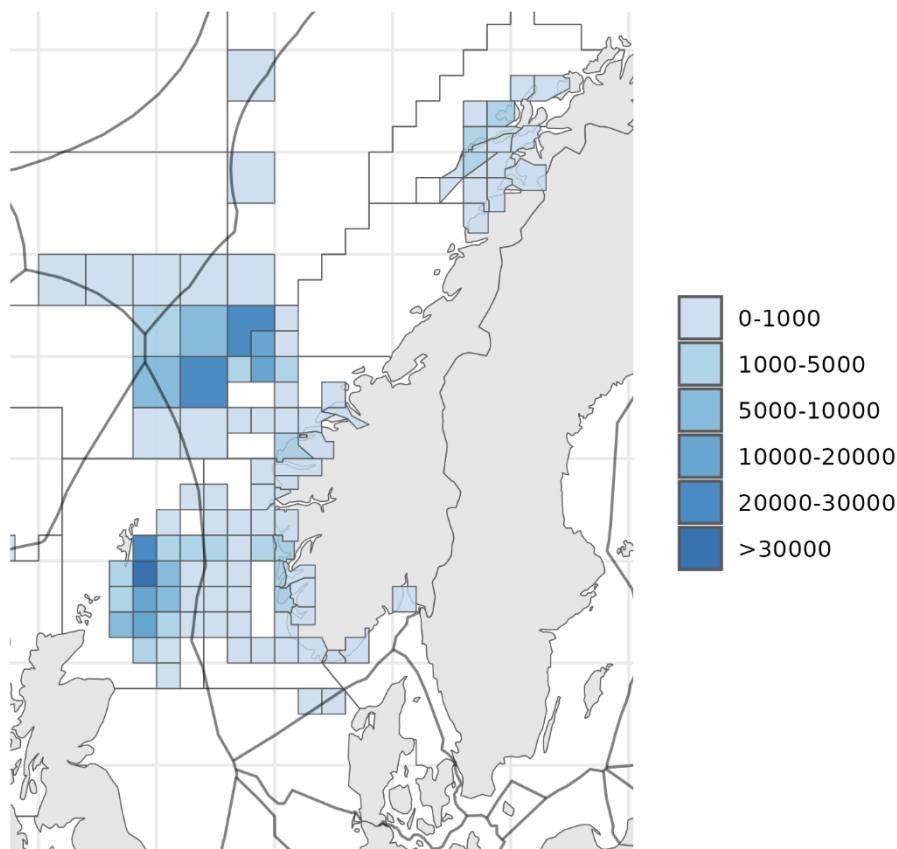
Figur 3 viser norske fartøy sitt fiske etter makrell i 2024 fordelt på måneder, mens Figur 4 viser hvor fisket har foregått.

Figur 3: Norske fartøy sitt fiske etter makrell fordelt på måneder. 2023-2024

Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 2024-10-23

Figur 4: Norske fartøy sitt fiske etter makrell fordelt på lokasjoner. 2024

Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 2024-10-25

Tabell 11 viser norsk kvote og fangst i 2024 på totalnivå. Den norske kvoten er per den 27. oktober overfisket med i underkant av 8 000 tonn. Dersom man trekker fra en forskutteringsmulighet på 10 % (ca. 23 000 tonn) gjenstår det om lag 15 000 tonn makrell som kan fiskes innenfor kvotefleksibilitetsbegrensningen inneværende år.

Tabell 11: Norsk kvote og fangst i 2024 på totalnivå

Norsk kvote	229 210
Balanse fra 2023	24 987
Kvotebytte	-17 382
Kvotet etter overføring og fleksibilitet	236 815
Totalfangst per 27. oktober 2024 ¹	244 690
Rest	-7 875
Kvotefleksibilitet over årsskiftet (10 %)	22 921
Gjenstående fiskemuligheter på forskudd av 2025-kvoten	15 046

1: Jf. Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per den 27/10/2024

Tabell 12 viser kvote og fangst relatert til kvoteåret 2024 per starten av oktober måned. I kapittel 3.9 er reguleringen og oppfisket kvantum for de ulike fartøygruppene beskrevet.

Tabell 12: Kvote og fangst relatert til kvoteåret 2024

Fartøygrupper	Forskrifts- kvote 2024	Justert gruppekvote 2024	Kvoteår 2024 - Fangst i 2023 og 2024			Rest
			Fangst i 2023 på kvoten for 2024	Fangst i 2024 på kvoten for 2024 ¹	Sum fangst	
Ringnot	147 427	159 392	1 187	142 908	144 095	15 297
SUK	13 434	15 571	0	12 038	12 038	3 533
Trål	8 354	8 340	36	6 873	6 909	1 431
Kystfartøygruppen	40 157	39 083	1 355	33 307	34 662	4 421
· Lukket gruppe	39 407	38 333	1 355	32 528	33 883	4 450
· Åpen gruppe	650	650		682	682	-32
· Landnot	100	100		97	97	3
Åpen gruppe - rekruttering	200	200		25	25	175
Agn	1 300	1 300		1 186	1 186	114
Forskning- og forvaltningsformål	955	955		465	465	490
Totalt	211 827	224 841	2 578	196 802	199 380	25 461

Kilde: Norges Sildesalgslag per 3. oktober 2024

1: Med kvoteåret menes fangst som belastes den norske totalkvoten i 2024 angitt i reguleringsforskriften. Fisket i 2024 som er gjort på forskudd av kvoten for 2025 er ikke tatt med i tabellen, da dette skal belastes kvoteåret 2025

3.9 REGULERING – FARTØYGRUPPER

3.9.1 RINGNOTGRUPPEN

Som i 2023 ble det heller ikke i 2024 foreslått noen spesielle reguleringstiltak for ringnot- eller SUK-gruppen. Gruppene er i 2024 regulert med fartøykvoter.

Ved årets begynnelse var kvoteenhetene for beregning av fartøykvotene satt lavt for begge gruppene på bakgrunn av en foreløpig norsk totalkvote på 100 000 tonn. Kvoteenhetene ble fastsatt til henholdsvis 1,49 for fartøy med ringnottillatelse og 1,40 for små ringnotfartøy.

På bakgrunn av at NFD fastsatte en høyere norsk totalkvote ble kvoteenhetene for beregning av fartøykvotene økt for begge gruppene den 1. juli. For fartøy med ringnottillatelse ble det fastsatt fartøykvoter beregnet på grunnlag av en kvoteenhet på 3,86 tonn. For små ringnotfartøy ble kvoteenheten for beregning av fartøykvoten også økt til 3,86 tonn.⁵

Per 27. oktober har fartøy med ringnottillatelse fisket om lag 175 000 tonn makrell og små ringnotfartøy om lag 16 000 tonn i 2024.⁶

⁵ Tilfeldighetene ville ha det til at kvoteenhetene for ringnot- og SUK-gruppen ble fastsatt til samme nivå. Dette er derfor ikke en skrivefeil.

⁶ Jf. Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister.

3.9.2 TRÅLGRUPPEN

Fiskeridirektoratet la ikke til grunn noen spesielle reguleringstiltak for fartøy med makrelltråltillatelse i 2024, jf. reguleringsopplegget for ringnot.

Tilsvarende som tidligere år var trålgruppen i 2024 regulert med fartøykvoter. Ved årets begynnelse var kvoteenheten for beregning av fartøykvoten fastsatt til et lavt nivå. Kvoteenheten ble fastsatt til 0,35 tonn.

På bakgrunn av at NFD fastsatte en høyere norsk totalkvote ble kvoteenheten økt den 1. juli. Det ble fastsatt fartøykvoter beregnet på grunnlag av en kvoteenhet på 0,76 tonn.

Gruppen har per 23. oktober fisket i overkant av 9 000 tonn i 2024.⁷

3.9.3 KYSTGRUPPEN

3.9.3.1 Åpen gruppe

I 2021 ønsket Norges Kystfiskarlag å øke fartøykvoten i åpen gruppe fra 10 tonn til 25 tonn for å sikre at det ble regningsvarende for fiskerne å rigge om til fiske etter makrell. På bakgrunn av utnyttelsen av avsetningen de senere årene viste Norges Kystfiskarlag til at det ikke var nødvendig å øke avsetningen til åpen gruppe i 2021. Norges Fiskarlag og Fjordfiskenemnda stilte seg positiv til å øke fartøykvoten i åpen gruppe og så heller ikke et behov for å øke avsetningen i 2021. På bakgrunn av innspillene fra næringen foreslo Fiskeridirektoratet å øke fartøykvoten for åpen gruppe fra 10 til 25 tonn. NFD fulgte Fiskeridirektoratets tilrådning.

Denne gruppen kunne dermed fiske og lande innenfor en avsetning på 650 tonn i 2022, og fartøy i åpen gruppe kunne ved årets start fiske og lande inntil 25 tonn makrell. Fisket i åpen gruppe var uvanlig sterkt i 2022 og utgjorde til sammen 1 026 tonn. Det har ikke vært vanlig å stoppe fisket dersom en avsetning overfiskes, og det har heller ikke vært vanlig å gjennomføre en refordeling dersom det står kvantum igjen på avsetningen. I fisket etter makrell er fartøy i åpen gruppe regulert med fartøykvoter. Fisket kunne derfor fortsette etter at avsetning ble overskredet.

Avsetningen til åpen gruppe utgjorde 650 tonn også i 2023. Fartøykvoten ble redusert som følge av overskridelsen av avsetningen i 2022, og ble fra årets begynnelse fastsatt til 20 tonn. Det ble fisket 575 tonn på avsetningen i 2023.

Avsetningen til åpen gruppe utgjorde 650 tonn i 2024, og fartøykvoten ble også i år fastsatt til 20 tonn fra årets begynnelse. Det er fisket 682 tonn på avsetningen jf. Kvote-regnskap fra Norges Sildesalgslag per den 3. oktober.

3.9.3.2 Åpen gruppe – rekrutteringskvotebonusordningen

Med bakgrunn i kvotemeldingen besluttet Nærings- og fiskeridepartementet å innføre en ny rekrutteringskvotebonusordning i åpen gruppe med virkning fra og med 2022. Ordningen innebærer at det årlig tildeles inntil seks rekrutteringskvotebonuser til fiskere i åpen gruppe i

⁷ Jf. Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister.

fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N, makrell, nordsjøsild og norsk vårgytende sild. Tre av kvotene tildeles kvinnelige fiskere og tre av kvotene tildeles mannlige fiskere, forutsatt at det er et tilstrekkelig antall kvalifiserte søkere av hvert kjønn. Ved tildelingen i 2022 besluttet departementet at det som et engangstilfelle skulle tildeles 9 rekrutteringskvotebonuser.

Rekrutteringskvotebonusen har en varighet på fem år, og størrelsen på kvoten fastsettes slik at den samlet utgjør 80 % av fartøykvoten til et fartøy i lukket gruppe ved starten av året. Rekrutteringskvotebonusen tildeles for alle ovenfor nevnte arter dersom vilkårene for å delta i det aktuelle fiskeriet er oppfylt. Det er besluttet at avsetningene til ordningen blir gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap.

Rekrutteringskvotebonusordningen gir i makrellfisket et kvotegrunnlag på 80 prosent av kvoten til fartøy med makrellnottillatelse med hjemmelslengde 10-12,99 meter. Per 23. oktober 2023 innebar dette en fartøykvote på 34 tonn i 2024.

Per 3. oktober er det fisket 25 tonn makrell på rekrutteringskvotebonusordningen i åpen gruppe i 2024. Det er 3 fartøy som har fisket makrell på ordningen i år. Det er per den 23. oktober 18 fartøy som har tillatelse til å fiske makrell på ordningen.⁸ Avsetningen til rekrutteringskvotene tas fra toppen, og inkluderes ikke i kystgruppens gruppekvote.

3.9.3.3 Landnotfiske etter dispensasjon

Gruppekvoten for landnotfiske etter dispensasjon er i 2024 på 100 tonn makrell, som den også har vært i foregående år. Den enkelte fisker kunne fiske og lande makrell innenfor en maksimalkvote på 15 tonn, med et garantert kvantum i bunn på 5 tonn. Gruppen har pr. 23. oktober fisket 97 tonn makrell. Fisket på maksimalkvotene ble stoppet med virkning fra den 15. juli 2024.

3.9.3.4 Lukket kystgruppe

Reguleringsmodellen for lukket gruppe ble innført i 2019 og videreført fra 2023 til 2024. Hovedelementene i reguleringsmodellen er som følger:

- Alle fartøy i lukket kystgruppe reguleres som en gruppe
- Full redskapsfleksibilitet mellom not, garn, snøre og trål
- Alle fartøy reguleres med fartøykvoter (garantert) beregnet på grunnlag av en felles kvoteenhet
- Maksimalkvotetillegg til fartøy med største lengde og hjemmelslengde under 15 meter⁹
- Kvoteoverføringen på 1 000 fra ringnotflåten legges til gruppekvoten til lukket kystgruppe¹⁰

⁸ Jf. Fiskeridirektoratets deltagerregister per den 23. oktober 2024.

⁹ I tillegg får fartøy med adgang til å delta med garn og snøre med største lengde på eller over 15 meter som fisker med garn og snøre et maksimalkvotetillegg tilsvarende fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde, forutsatt at bestemte vilkår er oppfylt.

¹⁰ Kvantumet på 1 000 er konvertert inn i kvotefaktorene til fartøy i notgruppen med hjemmelslengde under 13 meter. Kvotefaktorene for disse fartøyene ble økt med 17,3 % i forbindelse med at reguleringsgruppene ble slått sammen i 2019.

Ved årets begynnelse var kvoteenheterne for beregning av fartøykvoten og maksimalkvoten satt lavt da de tok utgangspunkt i en norsk totalkvote på 100 000 tonn. Dette innebar fastsatte kvoteenheter på henholdsvis 15,945 og 30,295 tonn.

Tidlig på året er det særlig fartøy i kystgruppen som fisker makrell. Som følge av at forhandlingene om en makrellavtale for 2024 enda ikke var avsluttet ved inngangen til juni måned, ble det behov for å foreta midlertidige kvoteøkninger for kystgruppen. Tilsvarende økninger ble gjennomført i både 2021 og 2022. Justeringen innebar at det ble fastsatt kvoteenheter på henholdsvis 21,538 og 40,922 tonn for beregning av fartøy- og maksimalkvoten, den 7. juni.

På bakgrunn av at NFD fastsatte en endelig norsk totalkvote ble kvoteenheten igjen økt den 1. juli. Kvoteenheterne for beregning av fartøy- og maksimalkvoten ble fastsatt til henholdsvis 23,279 og 46,558 tonn.

Det har vært et godt fiske i kystgruppen i 2024. Tidlig i oktober måned foregikk derfor diskusjoner rundt justeringer i reguleringen for å sikre at ikke gruppekvoten ble overfisket. Per den 14. oktober hadde lukket kystgruppe fisket om lag 38 000 tonn som avregnes gruppekvoten på 38 333 tonn ¹¹. Det ble besluttet å stoppe fisket på maksimalkvotene fra og med den 19. oktober.

3.10 PRØVEORDNING FOR FISKE ETTER MAKRELL MED SNURREVAD

Prøveordningen for fisket etter makrell med snurrevad ble innført i november 2020. Ordningen kom opprinnelig i stand for å vurdere konsekvensene av å åpne opp for et fiske etter makrell med snurrevad, hvor særlig bifangstproblematikk sto sentralt. Tabellen under gir en oversikt over deltakelsen på ordningen til nå, fra landings- og sluttseddelregisteret.

Tabell 13: Oversikt over prøvefisket etter makrell med snurrevad. Aggregerte tall¹

År	Innvilgede dispensasjoner	Fartøy med fangst	Samlet fangst (tonn)	Bifangst (kg)	Bifangst (%)
2020	1	1	11	589	4,94 %
2021	1	1	172	1 650	0,95 %
2022	4	1	231	293	0,13 %
2023	3	2	48	1 240	2,52 %
2024	3	1	124	1 430	1,14 %
Totalt	12	6	586	1 240	1,94 %²

1 Jf. Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per den 26. oktober 2024

2 Gjennomsnitt over perioden

Som det fremgår av tabellen, over, har deltakelsen på ordningen vært begrenset. Dette kan nok delvis tilskrives kravet om å ha observatør fra Fiskeridirektoratet eller Havforskningsinstituttet om bord under fisket. Fiskeridirektoratet har imidlertid forsøkt å være fleksibel, slik at alle mottatte søknader om deltakelse på ordningen har blitt innvilget fra og med sesongen 2022. For å legge til rette for bedre deltakelse, åpnet Fiskeridirektoratet fra

¹¹ Jf. kvoteregnskap fra Norges Sildesalgslag av den 3. oktober, supplert med fartøyrapporter tom. 14. oktober.

og med 2023 for at fangsten også kan kontrolleres ved landing. Til tross for dette deltok kun 2 fartøy på ordningen i 2023. I 2024 har Fiskeridirektoratet i skrivende stund mottatt og innvilget 3 dispensasjonssøknader.

3.11 GJENNOMFØRINGEN AV FISKET I BRITISK SONE

I 2023 hadde norske fartøy adgang til å fiske makrell i britisk sone for første gang siden 2020. Dette var også tilfellet i 2024, med en noe lavere adgang enn året før. Kvoteenheter for beregning av maksimalkvoter i britisk sone ble fastsatt den 1. juli, jf. Kapittel 3.3.5. Kvoteenheterne var underregulert fra starten av sesongen.

Et godt makrellfiske i norsk sone på starten av sesongen ga anledning til å gjøre justeringer i delkvoteenheter i britisk sone på et tidlig tidspunkt for flere grupper. Tabellen under viser justeringer i delkvoteenheter i britisk sone for alle grupper så langt i 2024.

Tabell 14: Justeringer i delkvoteenheter for beregning av maksimalkvoter i britisk sone i 2024

Gyldig fra	Gyldig til	Kyst	Ringnot	SUK	Trål
01.07.2024	15.09.2024	-	-	-	0.43
01.07.2024	17.09.2024	13.86	2.07	1.93	
16.09.2024	24.10.2024	-	-	-	OPPHEVET
18.09.2024	02.10.2024	-	2.3	2.12	-
18.09.2024	24.10.2024	OPPHEVET	-	-	-
03.10.2024	24.10.2024	-	2.6	2.5	-
Antall justeringer		1	2	2	1

Som nevnt i Kapittel 3.3.5 ble det fra sesongens begynnelse fastsatt underregulerte maksimalkvoter i britisk sone, blant annet for å ta høyde for et potensielt overfiske på fartøynivå. Tabell 15 oppsummerer overfisket av maksimalkvotene i britisk sone i 2023 og 2024, jf. henholdsvis kvoteregnskap fra Norges Sildesalgslag av den 16. november 2023, samt fartøyrapporter per 15. oktober 2024. Det er særlig i ringnotgruppen at maksimalkvotene på fartøynivå ble overfisket i større utstrekning i 2023. Så langt i 2024 har omfanget av overfiske vært begrenset.

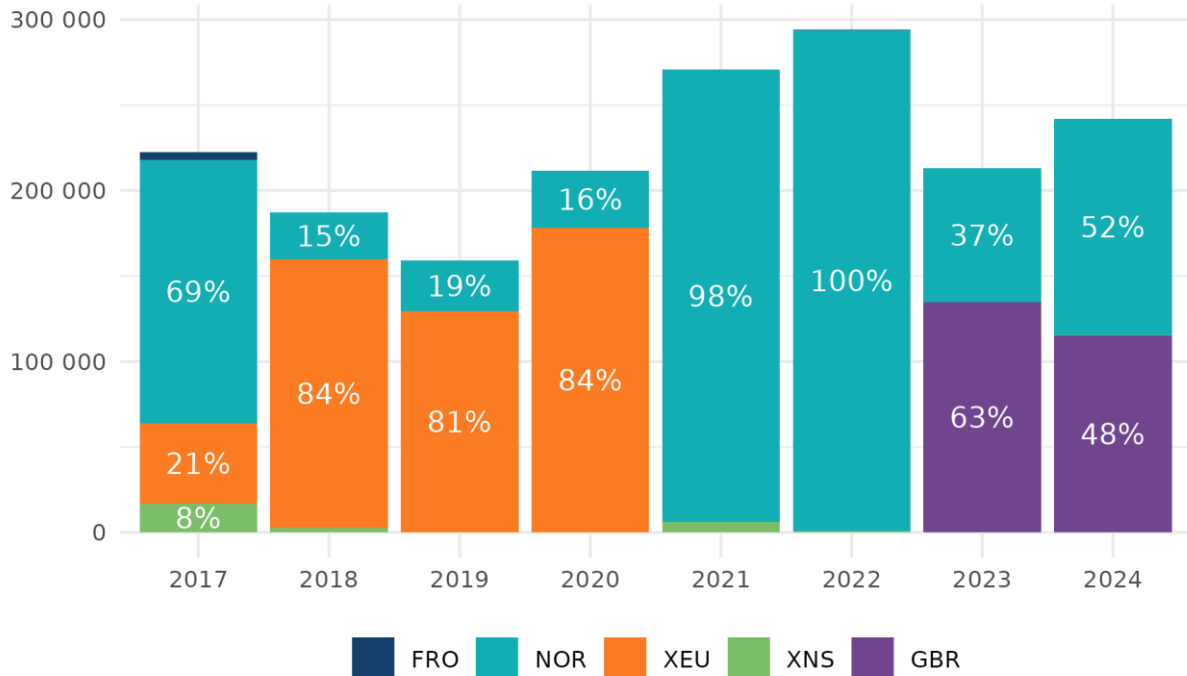
Tabell 15: Fiske ut over kvote i britisk sone i 2023 og 2024

Fartøygruppe	Fiske ut over maksimalkvote	
	2023	2024
Ringnot	1 552	309
Trål	69	0
Kyst	43	0
SUK	84	46
Total	1 748	355

I 2023 ble hele adgangen oppfisket i løpet av månedene september og oktober, hvorav 60 % av fangstene ble tatt i sistnevnte måned. Som tidligere nevnt startet fisket senere i britisk sone

i 2024. Til nå i år er 68% av fangstene i britisk sone tatt i september måned, mens de resterende fangstene er tatt i oktober. I 2023 foregikk fisket i britisk sone frem til den 3. november. Figur 5 viser fisket av makrell fordelt på økonomiske soner.

Figur 5: Fiske etter makrell fordelt på økonomiske soner. 2017-2024

Fiskeridirektoratets landings- og sluttsedelregister per 2024-10-16

Det foregår per den 24. oktober stadig et fiske i britisk sone, og fisket er foreløpig ikke stoppet for noen grupper. Det gjenstår i underkant av 5 000 tonn makrell som kan fiskes i britisk sone i 2024, jf. ERS-meldinger. Tabell 16 oppsummerer status for fisket etter makrell i britisk sone i 2024 i skrivende stund, jf. Norges Sildesalgslags nettsider. Merk at det er et avvik mellom totalkvantumet fra Sildelagets nettsider og summen av fisket per gruppe. Det er også et avvik mellom seddelført og ERS-rapportert fangst. Den norske kvoten i britisk sone avstemmes mot fangst innrapportert via ERS.

Tabell 16: Fisket etter makrell i britisk sone i 2024. Jf. Norges Sildesalgslags nettsider der ikke annet er nevnt. Per 24. oktober

Fartøygruppe	Adgangskvote	Fisket	Rest	Rest %
Ringnot	87 647	87 144	503	0,57 %
Trål	4 933	4 378	555	11,25 %
Kyst	22 816	17 214	5 602	24,55 %
SUK	7 933	7 366	567	7,15 %
Totalt	123 330	116 967	6 363	5,16 %
Totalt jf. ERS-meldinger	123 330	118 499	4 831	3,92 %

3.12 UTØVELSE OG KONTROLL AV MAKRELLFISKET

Som tidligere nevnt har norske fiskere anledning til å fiske 123 330 tonn makrell i britisk sone i 2024. Færøyene har anledning til å fiske 35 % av sin andel etter overføring til Storbritannia, tilsvarende 31 054 tonn, i britisk sone. Dette medførte at fisket i 2024 for norske fartøy i første del av sesongen i all hovedsak foregikk i NØS, for så å bli avløst av fiske i britisk sone. Det er så langt i sesongen ikke observert utfordringer med bifangst eller innblanding av makrell under minstemål.

4 RAMMEVILKÅR FOR REGULERINGEN AV FISKET I 2025

4.1 BESTANDSSITUASJONEN¹²

ICES anbefaler at når MSY-tilnærmingen følges så bør fangstene i 2025 ikke overstige 576 958 tonn. Fiskedødeligheten for bestanden er over F_{msy} og gytebestandsstørrelsen er over $MSY B_{trigger}$, B_{pa} og B_{lim} .

Tabell 17: Ventet bestandsutvikling

Bakgrunn	Fangst 2024 (tonn)	Grunnlag	F 2024	SSB i 2025 (tonn)	% forandring i SSB*	% forandring i fangst**	% endring i råd***
MSY-tilnærming	576 958	F_{MSY}	0,26	2 718 914	+4%	-40%	-22%

* SSB i 2025 sammenlignet med SSB i 2024

** Anbefalt fangst i 2025 sammenlignet med antatt fangst i 2024 (954 112 tonn). Det forelå ikke enighet om fordeling av TAC for 2024

*** Kvoteråd for 2025 sammenlignet med kvoteråd for 2024 (739 386 tonn)

Som tabellen over viser er kvoterådet for 2025 22% lavere enn kvoterådet for 2024.

4.1.1 Kvaliteten på bestandsvurderingen

Inkludering av nye år med data modifierer den relative vekten av de forskjellige datakildene i bestandsberegningene som fører til revisjoner i vurderingen av historisk bestandsutvikling. De seneste bestandsberegningene har systematisk revidert historiske estimater av gytebestanden (SSB) oppover og estimat av fiskedødelighet (F) nedover mellom 2010 og 2020. Slike systematiske revisjoner skjer ikke for de siste års estimater for bestandsberegningsperioden.

Selve bestandsberegningen og korttidsframskrivningen inkluderer aldrene fra 0 til 12 år. Bestandsestimaterne ved alder 0 og 1 er høyst usikre og årsklassestyrke fremkommer først når fisken kommer inn i fiskeriet ved alder 2 til 3 år. Derfor er rekrutteringen presentert for alder 2 år.

¹² Avsnittet er i stor grad en gjengivelse av informasjonen på HIs nettsider: <https://www.hi.no/hi/radgivning/kvoterad/2025/makrell>

4.1.2 Relevante problemstillinger

Summen av de unilaterale kvotene for makrell resulterer i fangster som har overskredet det vitenskapelige rådet med gjennomsnittlig 40 % siden 2010. Referansepunktet FMSY som er brukt som basis for rådet er avledet fra en evaluering der det ble antatt at de årlige fangstene samsvarte med de vitenskapelige rådene basert på MSY-tilnærmingen. En såkalt implementeringsfeil i form av konsistent overfiske var altså ikke inkludert i evalueringen. Det at rådene i henhold til MSY-tilnærmingen ikke har blitt fulgt, kan vurderes som å ikke være i tråd med føre-var-tilnærmingen. Spesifikt kan dette resultere i økt risiko for at bestanden faller under det kritiske gytebestandsnivået (Blim), og at man taper fangstutbytte på lengre sikt.

4.1.3 Nøkkeltall

Kritisk gytebestandsnivå (Blim): 2,00 millioner tonn

Føre-var-gytebestandsnivå (Bpa): 2,58 millioner tonn

Tiltaksgrense for maksimalt langtidsutbytte (MSYBtrigger): 2,58 millioner tonn

Kritisk fiskedødsrate (Flim): 0,46

Føre-var-fiskedødsrate (Fpa): 0,36

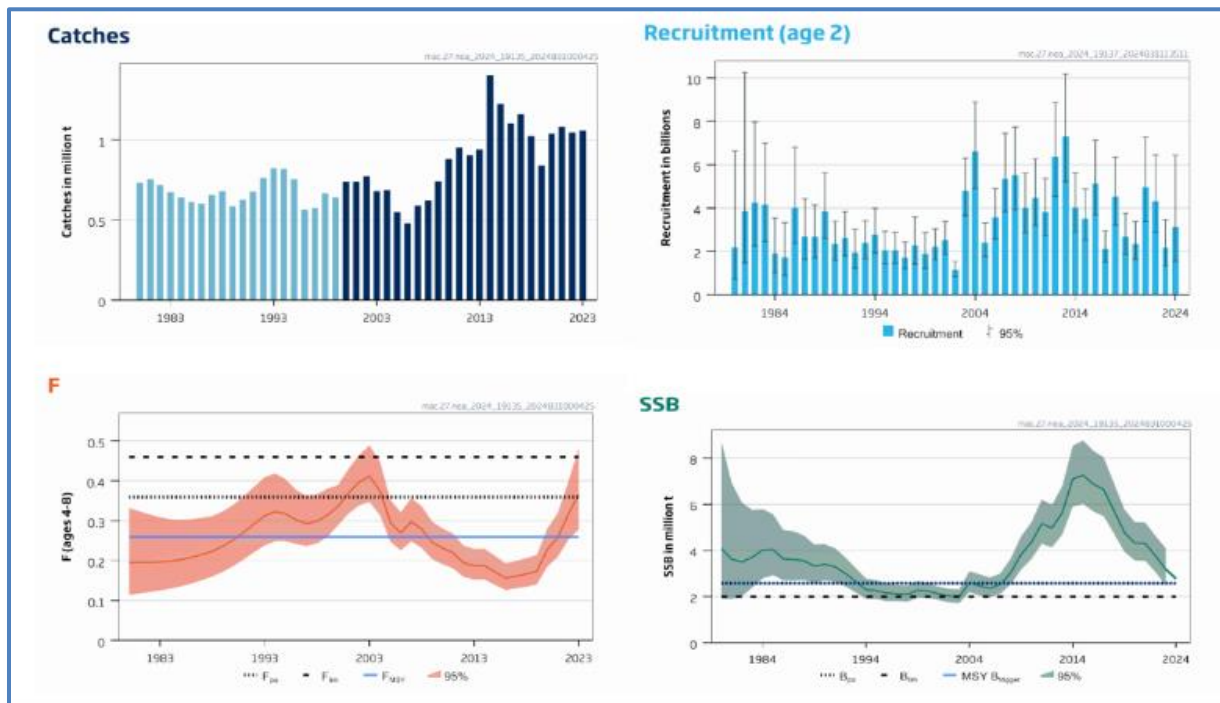
Fiskedødsrate for maksimalt langtidsutbytte (FMSY): 0,26

Avtalt fiskedødsratenivå i forvaltningsplan (FMGT): Ikke definert

Ventet fiskedødsrate i 2024: 0,41

Ventet gytebestand i 2025: 2,61 millioner tonn

Figur 6: Standardplot¹

1: Bestandsvurderingen av makrell i Nordøst-Atlanteren: totalfangster (oppe til venstre), rekruttering som antall toåringer (oppe til høyre), fiskedødelighet (nede til venstre) og gytebestand (nede til høyre)

Tabell 18: ICES råd for perioden 2012-2025.

År	ICES råd	TAC (tusen tonn)	Endring (%)
2012	Forvaltningsplan	[586-639]	-1 %
2013	Forvaltningsplan	[497-542]	-15 %
2014 ¹	Forvaltningsplan	[927-1011]	+ 87 %
2015	Forvaltningsplan	[831-906]	- 10 %
2016 ²	MSY tilnærming	≤ 774	- 26 %
2017 ³	MSY tilnærming	≤ 857	+ 11 %
2018	MSY tilnærming	≤ 551	- 36 %
2019 ⁴	MSY tilnærming	≤ 318	+ 40 %
2020	MSY tilnærming	≤ 922	+ 20%
2021	MSY tilnærming	≤ 852	-8 %
2022	MSY tilnærming	≤ 795	-7 %
2023	MSY tilnærming	≤ 782	-2 %
2024	MSY tilnærming	≤ 739	-5 %
2025	MSY tilnærming	≤ 577	-22%

1: Oppdatert råd for 2014 presentert i mai 2014, opprinnelig råd 889 886 tonn

2: Oppdatert råd for 2016 presentert 20. september 2016, opprinnelig råd 667 385 tonn

3: Oppdatert råd for 2017 presentert 26. januar 2017, opprinnelig råd 944 302 tonn

4: Oppdatert råd for 2019 presentert 15. mai 2019, opprinnelig råd 318 408 tonn

4.2 AVTALESITUASJONEN

Det totale uttaket av makrell (TAC) fastsettes i forbindelse med de årlige kyststatsforhandlingene om forvaltning og fordeling av makrell. Den 22. oktober 2024 ble kyststatene enige om at det totale uttaket av makrell i 2025 skulle tilsvare ICES sitt råd på 576 958 tonn. Kyststatsforhandlingene om fordeling av makrell for 2025 er ikke avsluttet når dette saksdokumentet skrives. Det er heller ikke alle forhandlingene om bilaterale avtaler om eventuelle kvotebytter og soneadgang i andre lands soner.

Den bilaterale avtalen mellom Norge og Storbritannia om makrell av den 17. juni 2024 stipulerer at prinsippene for kvotestørrelser, overføringer og adgangskvoter som ble fastsatt i 2024, i utgangspunktet også skal gjelde for 2025 (se Kapittel 3.2 for videre utgreiing om avtalesituasjonen for 2024). Dette innebærer at kvoter og adgang vil være av samme proporsjonale størrelsesorden sammenlignet med TAC. I dette høringsdokumentet legger Fiskeridirektoratet derfor, som et regneeksempel, til grunn en norsk kvote på 160 394 tonn for 2025 (27,8 % av TAC).

Fiskeridirektoratet legger videre, som et regneeksempel, til grunn en adgangskvote i britisk sone i 2025 tilsvarende 96 237 tonn. Dette utgjør 60% av den norske kvoten etter overføringer til Storbritannia.

Fiskeridirektoratet vil ha dialog med næringen ang. fordeling av kvoten på gruppe- og fartøynivå når den norske kvoten er fastsatt.

4.3 REGULERING AV DELTAKELSEN I FISKET I 2025

Det vises til Kapittel 3.1 hvor gjeldende deltakerreguleringer er beskrevet. Fiskeridirektøren tar utgangspunkt i at gjeldende vilkår i konsesjonsforskriften og deltakerforskriften videreføres i 2025.

4.4 REGULERINGSFORSLAG FOR 2025

Som beskrevet i avsnitt 4.2 legger Fiskeridirektoratet i dette saksdokumentet til grunn en norsk kvote i 2025 på 160 394 tonn makrell, som kan fiskes i norsk, internasjonal og britisk sone. På den bakgrunn foreslår Fiskeridirektøren at fisket etter makrell i 2025 i all hovedsak reguleres tilsvarende som ved inngangen til inneværende reguleringsår.

Det legges likevel opp til at det fastsettes en foreløpig totalkvote på 100 000 tonn fra årets begynnelse.

4.5 FORDELING AV NORSK TOTALKVOTE

4.5.1 Forsknings- og forvaltningsformål, agn og rekrutteringskvoter

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2025. Størrelsene på kvanta som avsettes til forsknings- og undervisningsformål (lærling- og skolekvoter) for 2025 er først kjent når endelig forskrift fastsettes like før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Det samme gjelder en eventuell avsetning til agn. Avsetningenes størrelse utgjør en liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor liten betydning for forslaget til regulering. I det videre er det derfor ikke lagt inn estimert kvanta til disse formålene.

Avsetningen til rekrutteringskvotebonusordningen i åpen gruppe utgjør en liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor mindre betydning for forslaget til regulering. Dette gjelder selv om det skal tildeles 6 nye kvoter i 2025. Dersom avsetningen blir under- eller overfisket vil dette korrigeres på «toppen» før fordeling på fartøygrupper i 2025.

Avsetningen til rekrutteringskvotebonusordningen har i liten grad blitt utnyttet de siste årene. Dette gjelder også etter at avsetningen ble redusert i 2024. Til tross for at det i 2025 vil tildeles 6 nye rekrutteringskvotebonuser, mener Fiskeridirektoratet på denne bakgrunn at avsetningen til ordningen bør holdes lik avsetningen i inneværende år.

Fiskeridirektoratet viser til at det fremdeles er behov for å avsette et kvantum til den gamle rekrutteringsordningen. Fiskeridirektoratet foreslår derfor en videreføring av ordningen der de gamle rekrutteringskvotene skal belaste alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Kvantumet til de gamle rekrutteringskvotene tas fra «toppen» og korresponderer med fartøyenes garanterte kvoter inneværende år. Kvantumet overføres deretter til lukket gruppe før fordeling av kvoter på fartøynivå. Fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt med fartøy i lukket gruppe.

Per den 25. oktober er det i fisket etter makrell registrert 9 rekrutteringskvoter på den gamle rekrutteringskvoteordningen i lukket gruppe.¹³ Det avsettes et kvantum til rekrutteringskvoter for 2025 på bakgrunn av kvoteenheten for fartøykvoten i 2024.¹⁴

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 508 tonn i 2025 i tilknytning til den gamle rekrutteringskvoteordningen, og at dette trekkes fra totalkvoten før fordeling på fartøygruppene.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 200 tonn i 2025 til rekrutteringskvotebonusordningen i åpen gruppe, og at dette trekkes fra totalkvoten før fordeling på fartøygruppene.

4.5.2 Fordeling av kvote mellom fartøygruppene

I det videre legges det til grunn en kvote på 160 394 tonn i 2024. Avsetningene på totalt 708 tonn til rekrutteringskvoter i lukket gruppe og rekrutteringskvotebonusordningen trekkes fra før fordeling på fartøygruppene. Dette kvantumet fordeles mellom fartøygruppene i henhold til Norges Fiskarlag sine landsmøtevedtak 5/15 og 6/07, samt landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10 vedrørende den etablerte avtalen om kvotebytte norsk vårgytende sild/makrell mellom trål og ringnot. Kystgruppen er tildelt 18,5% av totalkvoten.¹⁵ Etter at fordelingen er gjort i tråd med det ovennevnte legges det til 508 tonn til kystgruppen i henhold til avsnitt 4.5.1.

Ny fordeling, etter justeringer som beskrevet over, er vist i Tabell 19. Fiskeridirektoratet legger denne fordelingen til grunn videre i dokumentet.

Tabell 19: Fordelingen av norsk totalkvote i 2025

Fordeling grupper	Fordelingsnøkkel (%)	Gruppekvote (tonn)	Faktisk andel (%)
Kystfartøy	18,5 % av totalkvoten eller min. 25 000 tonn ¹	31 050	19,4 %
Trålfartøy	4,0 % av totalkvoten	6 387	4,0 %
Ringnotgruppen:	77,4 % av totalkvoten	122 757	76,6 %
Små ringnotfartøy	8,3 % av ringnotgruppens kvote	10 272	6,4 %
Fartøy med ringnottillatelse	91,7 % av ringnotgruppens kvote ²	112 485	70,2 %
Totalt		160 194	

1: Inkluderer 1 000 tonn overført fra ringnotgruppen til kystgruppen, samt 508 tonn til rekrutteringskvoter som er tatt «fra toppen»

2: Etter overføring av 1000 tonn fra ringnotgruppen til kystgruppen

¹³ Sum kvotefaktorer er 21,8186.

¹⁴ Kvoteenheten for fartøykvoten er 23,279 tonn.

¹⁵ Gruppekvoten skal i alle tilfeller ikke settes lavere enn 25 000 tonn.

4.6 KVOTEFLEKSIBILITET OVER ÅRSSKIFTET

Det vises til punkt 3.5 om kvotefleksibilitet over årsskiftet inneværende år.

Fiskeridirektøren foreslår en kvotefleksibilitetsbestemmelse på fartøynivå i 2025 tilsvarende som ved inngangen til 2024. Dette innebærer at det enkelte fartøy i havfiskeflåten kan spare eller forskuttere inntil 10 % av kvoten. Dette gjelder også for fartøy i kystfartøygruppens lukket gruppe med hjemmelslengde under 15 meter og største lengde på eller over 15 meter, samt fartøy med hjemmelslengde på eller over 15 meter. Fartøy i kystfartøygruppens lukket gruppe med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter kan kun forskuttere inntil 10 % av kvoten i 2025.

4.7 KVOTESAMARBEIDSORDNINGEN

Det vises til avsnitt 3.7 vedrørende erfaringer fra innførelsen av prøveordningen i makrellfisket som etter vilkår gir kystfartøy som oppfyller betingelsene anledning til å delta i kvotesamarbeid.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre prøveordningen for kvotesamarbeid i 2025.

4.8 RINGNOTGRUPPEN

Det er 69 ringnottillatelser og 16 små ringnotfartøy med deltakeradgang.¹⁶ Fiskeridirektøren legger til grunn at det fastsettes fartøykvoter på grunnlag av samme nøkkel som tidligere år. Det foreslås at fartøy med ringnottillatelse reguleres tilsvarende som inneværende år, hvor det settes kvoteenheter for beregning av fartøykvotene som er tilnærmet flatt fordelt.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes fartøykvoter for fartøy med ringnottillatelse som er tilnærmet flatt regulert fra årets begynnelse.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes fartøykvoter for små ringnotfartøy som er tilnærmet flatt regulert fra årets begynnelse.

4.9 TRÅLGRUPPEN

4.9.1 Fartøykvoter

Det er 16 fartøy med makrelltrållatelse.¹⁷ Fiskeridirektøren legger til grunn at det fastsettes fartøykvoter på grunnlag av samme nøkkel som tidligere år.

Tilsvarende som fartøy med ringnottillatelse la Fiskeridirektoratet ikke til grunn noen spesielle reguleringstiltak for fartøy med makrelltrållatelse inneværende år.

¹⁶ Pr. 25. oktober 2024.

¹⁷ Pr. 25. oktober 2024.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes fartøykvoter for fartøy med makrelltråltillatelse som er tilnærmet flatt fordelt ved årets begynnelse.

Gruppekvoten for trålgruppen i 2025 reduseres tilsvarende Fiskeridirektoratets kvantifisering av differansen mellom reell fangst og seddelført fangst av makrell tatt som bifangst i industritrålfisket i Nordsjøen i 2024. Dette antas å være uregistrert bifangst av makrell i industritrålfisket. Det vil bli avregnet et kvantum tatt som bifangst etter 2024-sesongen som vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta, tilsvarende de foregående år.

4.9.2 Bifangst av makrell i industritrålfiske

For å oppnå bedre kontroll med råstoff som høstes og landes til mel- og oljeproduksjon, og herunder også innblanding av hvitfisk, har Nærings- og fiskeridepartementet vedtatt en ny forskrift om prøvetaking av industrifangster ved landing. Forskriften trede i kraft 1. januar 2024.

Hovedregelen for registrering av fangst generelt på en landings- og/eller sluttseddel er at all fisken sorteres og deretter veies på art fortløpende ved landing. Denne regelen passer som kjent ikke ved industrilandinger der fangstene ofte består av store volum blandet fangst av en rekke arter. Derfor må det i stedet benyttes systematisk prøvetaking for å bestemme fangstens arts- og størrelsessammensetning. Den nye forskriften vil sikre at det tas representative prøver av alle industrifangster etter prosedyrer som sikrer at prøvene gir et tilnærmet korrekt bilde av fangstsammensetningen ved landing.

Det er opprettet et uavhengig tredjeparts selskap, Fish Control AS som skal gjennomføre prøvetakingen på vegne av mottaker. Selskapet arbeider med å etablere fasiliteter og arbeidsbeskrivelser for å kunne gjennomføre prøvetakingen i henhold til forskriften. Det er forventet at Fish Control AS vil kunne etablere drift og starte opp prøvetaking av industri landinger i løpet av første kvartal 2025.

Det blir ikke et krav, som foreslått i høringsrunden, at mottaksanleggene skal ha en sorteringsmekanisme før prøvetrekkingssystemet for å skille ut fisk større enn 45 cm. I stedet har Fiskeridirektoratet fått i oppdrag i bestilling fra departementet av 8. august 2023 å utrede alternative løsninger på problemet med stor fisk i enkelte industrilandinger. Fiskeridirektoratet har ikke startet opp dette arbeidet utover at det er gjort innledende vurderinger hvorvidt tilgjengelig Fangst-ID teknologi kan brukes til dette formålet.

Dette tiltaket vil bidra til et betraktelig bedre datagrunnlag for å vurdere fangstsammensetning i landinger til mel- og oljeproduksjon, sammenlignet med dagens situasjon.

4.10 KYSTFARTØYGRUPPEN

4.10.1 Fordeling av kystfartøyenes gruppekvote

Fiskeridirektøren legger til grunn at det avsettes et kvantum til fartøy under 13 meter som faller utenfor adgangsbegrensningen i fisket etter makrell (åpen gruppe), samt en gruppekvote for landnotfiske etter dispensasjon. Tabell 20 viser forslag til fordeling av kystfartøygruppens gruppekvote i 2025.

Tabell 20: Forslag til fordeling av kystfartøygruppens gruppekvote i 2025

Kystfartøygruppen	Kvantum (tonn)
Avsetning åpen gruppe	650
Notfiske for ikke-manntallsførte fiskere	100
Lukket gruppe kyst	30 300
Totalt	31 050

4.10.2 Åpen gruppe

Avsetningen til åpen gruppe har de senere årene vært på 650 tonn. Videre har fartøy i åpen gruppe i flere år hatt en fartøykvote på 10 tonn. Etter innspill fra næringen ble fartøykvoten økt til 25 tonn i 2021. Bakgrunnen var å sikre at det ble regningssvarende for fiskerne å rigge om til fiske etter makrell. Det ble vurdert at det var rom innenfor gjeldende avsetning til å øke fartøykvoten. Utnyttelsen av avsetningen i 2021 støttet oppunder denne vurderingen. Som følge av at avsetningen ble overfisket med i størrelsesorden 500 tonn i 2022, ble fartøykvoten redusert til 20 tonn i 2023. Dette nivået ble videreført i 2024.

Fiskeridirektoratet viser til at fangst i åpen gruppe har variert fra år til år og blant annet vært avhengig av tilgjengelighet. Fiskeridirektoratet foreslår derfor at størrelsen på avsetningen og nivået på fartøykvoten videreføres i 2025.

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes et kvantum på 650 tonn til fartøy i åpen gruppe.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe gis en fartøykvote på 20 tonn makrell.

4.10.3 Landnotfiske etter dispensasjon

Fiskeridirektøren foreslår at gruppeknoten for landnotfiske etter dispensasjon settes til 100 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at de som er gitt dispensasjon gis en maksimalkvote på 15 tonn, med et garantert kvantum i bunn på 5 tonn.

4.10.4 Lukket gruppe

Det er totalt 365 deltakeradganger i lukket kystgruppe.¹⁸ Det er 162 fartøy med garn/snøre som deltakeradgang, mens det er 203 fartøy med not som deltakeradgang.

Fiskeridirektøren foreslår at lukket kystgruppe reguleres som én gruppe i 2024, tilsvarende som i inneværende år.

Dette innebærer:

- Alle fartøy i lukket kystgruppe reguleres som en gruppe
- Full redskapsfleksibilitet mellom not, garn, snøre og trål

¹⁸ Pr. 25. oktober 2024.

- Alle fartøy reguleres med fartøykvoter (garantert) beregnet på grunnlag av en felles kvoteenhet
- Maksimalkvotetillegg til fartøy med største lengde og hjemmelslengde under 15 meter¹⁹
- Kvoteoverføringen på 1 000 fra ringnotflåten legges til gruppekvoten til lukket kystgruppe²⁰

Overreguleringsgrad

Når kvoten for 2025 er fastsatt vil Fiskeridirektoratet ha dialog med næringsorganisasjonene vedrørende overreguleringsgraden for maksimalkvotetillegget. Den sterke fisketakten for fartøy regulert med maksimalkvoter i 2024 kan tilsi at overreguleringsgraden bør settes ned i 2025 sammenlignet med inneværende år.

Refordeling

Fiskeridirektøren skal legge til rette for at gruppekvoteene blir oppfisket. Det er i utgangspunktet kun fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter som gis maksimalkvotetillegg og dermed eventuelle refordelinger.²¹ Eventuelle restkvantum innenfor kvotefleksibilitetsordningen på gruppenivå overføres i utgangspunktet til påfølgende år. Dersom det skulle gjenstå et betydelig restkvantum kan det være aktuelt at også de øvrige fartøyene i lukket kystgruppe gis et maksimalkvotetillegg. Fiskeridirektoratet tar forbehold om at det åpnes for kvotefleksibilitet også i 2025.

4.10.5 Prøveordning for fisket etter makrell med snurrevad

Selv om deltakelsen på ordningen har vært lav, og datagrunnlaget av denne grunn er begrenset, fremgår det at graden av bifangst har vært varierende i den perioden ordningen har fungert. Bifangsten har tidvis vært høy. Det er dermed klart at det på nåværende tidspunkt ikke kan åpnes opp mer generelt for et snurrevadfiske etter makrell. Da ett av hovedformålene med ordningen nettopp har vært å undersøke mulighetene for en mer generell åpning for makrellfiske med snurrevad, er direktoratet av den oppfatningen at det ikke er hensiktsmessig å videreføre prøveordningen.

Fiskeridirektøren foreslår at prøveordningen for snurrevadfiske etter makrell avvikles fra og med 2025.

4.11 STENGINGSHJEMMEL

Fiskeridirektoratet har mottatt innspill fra Kystvakten hvor det foreslås like kriterier for å stenge fiskefelt i fisket etter makrell, NVG sild og nordsjøsild. Pr. i dag er det hjemmel for å stenge fiskefelt i reguleringsforskriftene for makrell og NVG sild, men disse hjemlene har ulike stengingskriterier når det gjelder bifangst. Makrellforskriften § 27 gir hjemmel til å

¹⁹ I tillegg får fartøy med adgang til å delta med garn og snøre med største lengde på eller over 15 meter som fisker med garn og snøre et maksimalkvotetillegg tilsvarende fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde, forutsatt at bestemte vilkår er oppfylt.

²⁰ Kvantumet på 1 000 er konvertert inn i kvotefaktorene til fartøy i notgruppen med hjemmelslengde under 13 meter. Kvotefaktorene for disse fartøyene ble økt med 17,3 % i forbindelse med at reguleringsgruppene ble slått sammen i 2019.

²¹ I tillegg til at fartøy med adgang til å delta med garn og snøre med største lengde på eller over 15 meter som fisker med garn og snøre får maksimalkvotetillegg tilsvarende fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde, forutsatt at bestemte vilkår var oppfylt.

stenge fiskefelt «ved fare neddreping, bifangst og innblanding av makrell under minstemål». I reguleringsforskriften for fiske etter NVG sild § 21 gis det hjemmel for å stenge fiskefelt «ved fare for neddreping» og «innblanding av norsk vårgytende sild under minstemål». Det er imidlertid bare hjemmel for å stenge ved bifangst av de nærmere angitte artene «torsk, hyse, sei og uer». Reguleringsforskriften for fiske etter nordsjøsil har pr. i dag ingen hjemmel for å stenge fiskefelt.

I årets fiske etter nordsjøsil har det vært utfordringer med bifangst av hyse. Det er områder som utpeker seg der bifangst av hyse er betydelig større enn i andre områder, og det er følgelig et behov for å ha en hjemmel for å stenge fiskefelt også i dette fiskeriet.

Fiskeridirektoratet vil ta initiativ til å nedsette en arbeidsgruppe så tidlig som mulig på nyåret. Representanter fra næringsorganisasjonene vil bli invitert til å delta. Arbeidsgruppen skal ha som mandat å utarbeide kriterier for å stenge fiskefelt i fisket etter NVG sild, makrell og nordsjøsil. Arbeidsgruppen skal vurdere om det er grunn til å ha like eller ulike stengingskriterier i de tre fiskeriene og vurdere hvordan stengingskriteriene skal lyde.

5 VEDLEGG 1: NORSK KVOTE OG FANGST AV MAKRELL RELATERT TIL KVOTEÅRET 2023

Tabell 21: Kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2023

Fartøygrupper	Forskrifts- kvote 2023	Justert gruppekvote 2023	Kvoteår 2023 - Fangst i 2022 og 2023			Ufisket kvote 2023 (kvotefleks på inntil 10 %)	Rest
			Fangst i 2022 på kvoten for 2023	Fangst i 2023 på kvoten for 2023	Sum fangst		
Ringnot	160 824	165 423	5 014	132 502	137 516	12 438	15 469
SUK	14 647	17 986	196	12 479	12 675	1 197	4 114
Trål	9 108	9 124	353	7 644	7 997	673	454
Kystfartøygrup- pen	44 119	47 757	1 060	46 060	47 120		
· Lukket gruppe	43 369	47 007	1 060	45 385	46 445	790	-228
· Åpen gruppe	650	650		579	579		71
· Åpen gruppe (rekruttering)	615	615		41	41		574
· Landnot	100	100		96	96		4
Agn	1 300	1 300		1 057	1 057		243
Forskning- og forvaltningsfor- mål	955	955		736	736		219
Totalt	231 569	243 160	6 623	200 519	207 142	15 098	20 920

Kilde: Norges Sildesalgslag per 10.februar 2024. Med kvoteåret menes fangst som belastes den norske totalkvoten i 2023 angitt i reguleringsforskriften. Fisket i 2023 som er gjort på forskudd av kvoten for 2024 er ikke tatt med i tabellen, da dette skal belastes kvoteåret 2024